RESEARCH ARTICLE

JENER Journal of Empirical and Non-Empirical Research
Volume 2, Issue 10, Page 627-630 | Article No. 68
DOI: 10.4898/jenerv2i10.a68
ISSN: 7895-9216
Journal homepage: https://jenerjournal.com
Journal email: editor@jenerjournal.com

Kontekstuwalisasyon ng mga Aralin sa Panitikan: Mga Karanasan at Suliranin ng mga Guro

Rizshel Y. Avila[1]

[1]Paaralang Gradwado, Rizal Memorial Colleges, Lungsod ng Davao, Pilipinas

ARTICLE INFORMATION

Article history:
Published: October 2026

Keywords:
Kontekstuwalisasyon
Panitikan
Karanasan ng mga guro
Davao de Oro
Rehiyon XI

ABSTRACT

Layunin ng pananaliksik na ito na galugarin ang mga karanasan at suliranin ng mga guro sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan, paano nila nalampasan ang mga suliranin, at ano-ano ang kanilang kabatiran hinggil sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan. Ginamit sa pag-aaral ang kwalitatibong disenyo ng pananaliksik. Gamit ang purposive sampling, napili ang sampung (10) gurong kalahok mula sa apat (4) na paaralan sa bayan ng Laak, Davao de Oro. Lumitaw sa pinalalim na panayam (in-depth interview) ang tatlong (3) pangunahing tema: karanasan at suliranin ng mga guro, paano nalampasan ang mga suliranin, at ang kabatiran ng mga guro. Ipinakita sa resulta na suliranin ng mga guro ang kawalan ng interes ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng panitikan at ang pagnanais ng mga guro na makahanap ng mga istratehiya upang maging patuloy at kasiya-siya ang pagtuturo ng panitikan. Ang pag-aaral na ito ay makatutulong para sa mga guro na maunawaan ang karanasan at suliranin ng mga kapwa guro sa paggamit ng kontekstuwalisasyon sa mga aralin sa panitikan at upang magsilbing gabay sa mga susunod pang pag-aaral hinggil sa kontekstuwalisasyon.

1. Panimula

Ang panitikan ay salamin ng kultura, kasaysayan, at kamalayan ng isang lipunan. Sa pagtuturo nito sa mga paaralan, inaasahang hindi lamang nalilinang ang kasanayan ng mga mag-aaral sa pagbasa at pag-unawa kundi napauunlad din ang kanilang pagpapahalaga sa sariling pagkakakilanlan. Gayunman, madalas na nararanasan ng mga guro ng Filipino na ang mga akdang pampanitikan na nakapaloob sa kurikulum ay tila malayo sa aktuwal na buhay, wika, at kapaligiran ng mga mag-aaral, kaya nagiging mahirap na hikayatin ang mga ito na makilahok at makita ang kabuluhan ng aralin.

Bilang tugon dito, itinadhana ng Republic Act No. 10533 o Enhanced Basic Education Act of 2013 na ang kurikulum ay dapat na kontekstuwalisado, lokalisado, at indihenisado upang maging makabuluhan at tumutugon sa pangangailangan ng mga mag-aaral sa iba't ibang konteksto (Republic of the Philippines, 2013). Ang kontekstuwalisasyon ay tumutukoy sa proseso ng pag-uugnay ng nilalaman at istratehiya ng pagtuturo sa lokal na kapaligiran, kultura, at karanasan ng mga mag-aaral upang mas madaling maunawaan at mas may kabuluhan ang aralin (Perin, 2011). Sa larangan ng panitikan, nangangahulugan ito ng paggamit ng mga lokal na akda, pangyayari, tauhan, at tagpuan na kilala ng mga mag-aaral upang maging tulay patungo sa mas malawak na pag-unawa sa mga akdang pambansa at pandaigdig.

Bagaman malinaw ang patakaran, nananatiling mahirap ang aktuwal na pagsasakatuparan nito sa silid-aralan. Ang mga guro sa mga malalayong bayan tulad ng Laak, Davao de Oro ay humaharap sa limitadong kagamitan, kakulangan ng mga nakalathalang lokal na akda, at pagkakaiba-iba ng kultura at wika ng mga mag-aaral. Mahalaga samakatuwid na pakinggan ang tinig ng mga guro mismo: ano ang kanilang naranasan, anong suliranin ang kanilang hinarap, paano nila ito nalampasan, at anong kabatiran ang kanilang nabuo mula sa karanasang ito. Ito ang puwang na nais punan ng kasalukuyang pag-aaral.

1.1 Layunin ng Pag-aaral

Pangunahing layunin ng pag-aaral na ito na galugarin ang mga karanasan at suliranin ng mga guro sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan sa mga pampublikong paaralan ng bayan ng Laak, Davao de Oro. Tiyak na sinagot ng pag-aaral ang mga sumusunod na tanong: (1) Ano-ano ang mga karanasan at suliranin ng mga guro sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan? (2) Paano nalampasan ng mga guro ang mga suliraning ito? (3) Ano-ano ang kabatiran ng mga guro hinggil sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan?

1.2 Kahalagahan ng Pag-aaral

Ang resulta ng pag-aaral ay makatutulong sa mga guro ng Filipino upang maunawaan ang karanasan ng kanilang mga kapwa guro at makakuha ng mga praktikal na istratehiya sa kontekstuwalisasyon ng panitikan. Makikinabang din ang mga punongguro at tagapamahala ng paaralan sa pagbuo ng mga programa ng pagsasanay at paglikha ng mga lokal na kagamitang pampagtuturo. Para sa Kagawaran ng Edukasyon, maaaring magsilbing batayan ang pag-aaral sa pagsusuri ng implementasyon ng kontekstuwalisasyon sa antas ng dibisyon at paaralan. Sa mga mananaliksik, magsisilbi itong gabay at panimulang sanggunian sa mga susunod pang pag-aaral hinggil sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa Filipino at panitikan.

2. Rebyu ng Kaugnay na Literatura

Ang kontekstuwalisasyon ay nakaugat sa mga teoryang konstruktibista na nagsasabing ang kaalaman ay binubuo ng mag-aaral batay sa kaniyang dating karanasan at sa pakikipag-ugnayan sa kaniyang kapaligiran. Ayon kay Vygotsky (1978), ang pagkatuto ay isang

prosesong panlipunan na nagaganap sa loob ng tiyak na kulturang kinabibilangan ng bata; kaya ang mga aralin na nakaugnay sa pamilyar na konteksto ay mas madaling maipasok sa sona ng malapit na pag-unlad (zone of proximal development) ng mag-aaral. Idinagdag naman ni Bruner (1996) na ang edukasyon ay hindi maihihiwalay sa kultura, at ang paaralan ay dapat na maging lugar kung saan ang kultura ng mag-aaral ay kinikilala at ginagamit bilang kasangkapan sa pagkatuto.

2.1 Kontekstuwalisasyon sa Kurikulum ng K to 12

Sa Pilipinas, ang kontekstuwalisasyon ay naging pormal na bahagi ng patakarang pang-edukasyon sa pagpapatupad ng Kurikulum ng K to 12. Itinakda ng Seksiyon 10.2 ng Republic Act No. 10533 na ang kurikulum ay dapat na "flexible enough to enable and allow schools to localize, indigenize and enhance the same based on their respective educational and social contexts" (Republic of the Philippines, 2013). Sa Gabay Pangkurikulum sa Filipino, hinihikayat ang mga guro na gumamit ng mga lokal na akda at karanasan bilang lunsaran ng mga aralin upang maging makabuluhan ang pagkatuto (Department of Education, 2016). Binibigyang-diin ng patakarang ito ang dalawang antas: ang lokalisasyon, o ang pag-uugnay ng nilalaman sa lokal na impormasyon at kagamitan; at ang indihenisasyon, o ang pagsasaayos ng kurikulum batay sa kultura, wika, at pamana ng pamayanan.

Ipinakita ng rebyu ni Perin (2011) sa mga empirikal na pag-aaral na ang kontekstuwalisadong pagtuturo ay may positibong epekto sa motibasyon, pakikilahok, at tagumpay ng mga mag-aaral, lalo na ng mga mag-aaral na nahihirapan sa batayang kasanayan. Katulad nito, iniulat nina Mazzeo, Rab, at Alssid (2003) na ang mga programang nag-uugnay ng aralin sa tunay na sitwasyon ng mga mag-aaral ay nagpapataas ng pananatili at pagtatapos. Sa kabilang banda, binanggit din sa mga pag-aaral na ang tagumpay ng kontekstuwalisasyon ay lubhang nakasalalay sa kahandaan at kakayahan ng guro, sa oras na inilalaan sa paghahanda ng kagamitan, at sa suporta ng paaralan.

2.2 Kontekstuwalisasyon sa Pagtuturo ng Panitikan

Sa pagtuturo ng panitikan, ang kontekstuwalisasyon ay kaugnay ng teoryang transaksiyonal ni Rosenblatt (1978) na nagsasaad na ang kahulugan ng isang akda ay nabubuo sa pag-uugnayan ng mambabasa at ng teksto. Kapag ang mga tagpuan, tauhan, at tema ng akda ay malapit sa karanasan ng mag-aaral, mas nagiging aktibo at personal ang kaniyang transaksiyon sa teksto. Pinagtitibay ito ng kulturang tumutugong pedagohiya (culturally responsive pedagogy) nina Ladson-Billings (1995) at Gay (2010), na nagsasabing ang paggamit ng kultura, wika, at karanasan ng mga mag-aaral bilang daluyan ng pagtuturo ay nagpapataas ng tagumpay at nagpapalakas ng kanilang pagkakakilanlan.

Mula sa pananaw ni Freire (1970), ang edukasyong nakaugat sa tunay na kalagayan ng mga mag-aaral ay nagbibigay-kapangyarihan sa kanila na basahin hindi lamang ang salita kundi ang daigdig. Sa pagtuturo ng panitikan sa mga lalawigan tulad ng Davao de Oro, nangangahulugan ito ng pagtanggap sa mga kuwentong-bayan, alamat, awit, at kasaysayan ng pamayanan bilang lehitimong teksto na kasinghalaga ng mga akdang kanonikal. Gayunman, kakaunti pa ang mga pag-aaral na tumitingin sa aktuwal na karanasan ng mga guro ng Filipino sa pagsasagawa nito, partikular sa mga malalayong bayan ng Mindanao, kaya mahalaga ang kasalukuyang pag-aaral.

3. Metodolohiya

Ginamit sa pag-aaral na ito ang kwalitatibong disenyo ng pananaliksik na may penomenolohikal na oryentasyon, sapagkat ang layunin ay maunawaan ang kahulugan ng isang karanasan mula sa pananaw ng mga taong mismong nakaranas nito (Creswell, 2013; Moustakas, 1994). Ang kwalitatibong lapit ay angkop sapagkat ang mga tanong ng pananaliksik ay nakatuon sa "ano" at "paano" ng karanasan ng mga guro, na hindi kayang sukatin ng mga numerikal na datos lamang.

3.1 Disenyo at Lunan ng Pananaliksik

Isinagawa ang pag-aaral sa apat (4) na pampublikong paaralan sa bayan ng Laak, Davao de Oro, Rehiyon XI. Ang Laak ay isang bayang nasa kabundukan na may magkakaibang pangkat-etniko at pamayanan, kaya mayaman ito sa lokal na kultura at panitikang-bayan ngunit may limitadong akses sa mga nakalathalang kagamitang pampagtuturo. Dahil dito, itinuring itong angkop na lunan upang suriin ang kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan.

3.2 Mga Kalahok at Pangangalap ng Datos

Gamit ang purposive sampling (Palinkas et al., 2015), pinili ang sampung (10) guro ng Filipino na nagtuturo ng panitikan at may karanasan sa pagsasagawa ng kontekstuwalisasyon sa kanilang mga aralin. Ang bilang na ito ay itinuring na sapat upang maabot ang saturasyon ng datos sa isang homogeneous na pangkat (Guest, Bunce, & Johnson, 2006). Pangunahing instrumento ng pananaliksik ang pinalalim na panayam (in-depth interview) na ginamitan ng gabay na may bukas na tanong (semi-structured interview guide) na sinuri at pinagtibay ng mga eksperto. Isinagawa ang mga panayam sa wikang Filipino, nirekord nang may pahintulot ng mga kalahok, at isinalin sa nakasulat na anyo (transcription) para sa pagsusuri.

3.3 Pagsusuri ng Datos at Etikal na Konsiderasyon

Sinuri ang mga datos gamit ang tematikong pagsusuri (thematic analysis) nina Braun at Clarke (2006): paulit-ulit na pagbasa ng transkripsiyon, pagbuo ng mga paunang kodigo, pagpapangkat ng mga kodigo sa mga tema, pagsusuri at pagpapangalan sa mga tema, at pagsulat ng ulat. Upang matiyak ang pagiging mapagkakatiwalaan (trustworthiness) ng pag-aaral, isinagawa ang member checking at pagpapanatili ng audit trail alinsunod sa mga pamantayan nina Lincoln at Guba (1985). Isinaalang-alang din ang mga etikal na konsiderasyon: humingi ng pahintulot mula sa mga awtoridad ng paaralan, ipinaliwanag sa mga kalahok ang layunin ng pag-aaral, kumuha ng kanilang nakasulat na pagpayag, at pinangalagaan ang pagkakakilanlan ng mga kalahok sa pamamagitan ng paggamit ng mga sagisag-pangalan.

4. Mga Natuklasan

Mula sa pagsusuri ng mga panayam, lumitaw ang tatlong (3) pangunahing tema na tumutugma sa mga tanong ng pananaliksik: (1) karanasan at suliranin ng mga guro sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan; (2) paano nalampasan ng mga guro ang mga suliranin; at (3) kabatiran ng mga guro hinggil sa kontekstuwalisasyon. Ipinakikita sa Talahanayan 1 ang buod ng mga tema at ng mga sub-temang lumitaw sa ilalim ng bawat isa.

4.1 Karanasan at Suliranin ng mga Guro

Pinakamatingkad na suliraning iniulat ng mga kalahok ang kawalan ng interes ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng panitikan. Ayon sa mga guro, maraming mag-aaral ang nagtuturing sa mga akdang pampanitikan bilang mahaba, mahirap, at walang kaugnayan sa kanilang buhay, lalo na kapag ang mga tagpuan at tauhan ay malayo sa kanilang karanasan sa bayan ng Laak. Dahil dito, nagiging pasibo ang mga mag-aaral sa talakayan at mababa ang kanilang pagganap sa mga gawaing nakabatay sa akda.

Kaugnay nito, iniulat din ng mga guro ang kakulangan ng mga lokal na kagamitang pampagtuturo. Bagaman hinihikayat ng kurikulum ang paggamit ng mga lokal na akda, kakaunti ang mga nakalathalang kuwento, tula, o alamat mula sa Davao de Oro na maaaring gamitin, kaya ang mga guro mismo ang kailangang mangalap, magsalin, at bumuo ng mga kagamitan. Nabanggit din ang limitasyon ng oras dahil sa dami ng gawaing pang-administratibo, pati ang pagkakaiba-iba ng wika at kultura ng mga mag-aaral na nagpapahirap sa pagpili ng kontekstong tumutugon sa lahat.

Talahanayan 1: Mga Pangunahing Tema at Sub-tema na Lumitaw mula sa mga Panayam

Pangunahing Tema	Mga Sub-tema	Bilang ng Kalahok na Nagbanggit
Karanasan at suliranin ng mga guro	Kawalan ng interes ng mga mag-aaral; kakulangan ng lokal na kagamitan; limitasyon ng oras; pagkakaiba-iba ng wika at kultura	10
Paano nalampasan ang mga suliranin	Paggamit ng lokal na akda at pangyayari; paghahambing sa pamilyar na tauhan at tagpuan; pangkatang gawain; pakikipagtulungan sa kapwa guro at pamayanan	10
Kabatiran ng mga guro	Kontekstuwalisasyon bilang susi sa interes ng mag-aaral; pangangailangan ng pagkamalikhain, kahandaan, at suporta ng paaralan	10

Pinagmulan: Datos ng Pananaliksik, 2020

4.2 Paano Nalampasan ng mga Guro ang mga Suliranin

Sa kabila ng mga suliranin, ipinakita ng mga kalahok ang pagnanais na makahanap ng mga istratehiya upang maging patuloy at kasiya-siya ang pagtuturo ng panitikan. Kabilang sa mga istratehiyang kanilang ginamit ang paggamit ng mga lokal na kuwentong-bayan, alamat, awit, at pangyayari sa pamayanan bilang lunsaran bago talakayin ang akdang nasa kurikulum; ang paghahambing ng mga tauhan at tagpuan ng akda sa mga tao at lugar na kilala ng mga mag-aaral; at ang paggamit ng mga pangkatang gawain tulad ng dula-dulaan, pagsasalaysay, at paglikha ng sariling akda na nakaugat sa karanasan ng mga mag-aaral.

Napansin din na naging mahalaga ang pakikipagtulungan sa mga kapwa guro, sa mga magulang, at sa mga nakatatanda sa pamayanan bilang pinagmumulan ng lokal na akda at impormasyon. Ginamit ng ilang guro ang mga pagpupulong ng Learning Action Cell (LAC) upang magbahagian ng mga nabuong kagamitan, at ang teknolohiya, tulad ng mga larawan at bidyo ng pamayanan, upang gawing mas buhay ang paglalahad ng aralin.

4.3 Kabatiran ng mga Guro Hinggil sa Kontekstuwalisasyon

Nabuo ng mga guro ang kabatirang ang kontekstuwalisasyon ay hindi lamang isang pangangailangan ng kurikulum kundi isang mabisang paraan upang muling buhayin ang interes ng mga mag-aaral sa panitikan. Ayon sa kanila, kapag nakikita ng mga mag-aaral ang kanilang sarili, pamilya, at pamayanan sa aralin, nagiging mas aktibo sila sa talakayan at mas malalim ang kanilang pag-unawa sa mga tema ng akda. Nabatid din ng mga guro na ang kontekstuwalisasyon ay nangangailangan ng pagkamalikhain, kahandaan, at patuloy na pag-aaral sa bahagi ng guro, pati ng suporta ng paaralan at ng dibisyon sa pagbuo at pagbabahagi ng mga lokal na kagamitan.

Sa pangkalahatan, ipinakikita ng mga natuklasan na ang mga guro ng Filipino sa Laak ay may positibong pagtingin sa kontekstuwalisasyon ngunit nangangailangan ng mas malinaw na gabay, mas maraming lokal na kagamitan, at sapat na oras upang maisakatuparan ito nang lubusan. Ang mga resultang ito ay tumutugma sa mga pag-aaral nina Perin (2011) at Gay (2010) na nagsasabing ang bisa ng kontekstuwalisadong pagtuturo ay nakasalalay sa kakayahan at suporta sa guro.

5. Konklusyon at Rekomendasyon

Ang pag-aaral na ito ay nagsiwalat ng aktuwal na karanasan ng mga guro ng Filipino sa bayan ng Laak, Davao de Oro sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan. Sa pamamagitan ng tinig ng mga guro mismo, naipakita ang mga suliraning kanilang hinaharap, ang mga istratehiyang kanilang ginagamit, at ang mga kabatirang kanilang nabuo mula sa karanasang ito.

5.1 Konklusyon

Batay sa mga natuklasan, napagtibay na ang pangunahing suliranin ng mga guro sa kontekstuwalisasyon ng mga aralin sa panitikan ay ang kawalan ng interes ng mga mag-aaral, na pinalalala ng kakulangan ng mga lokal na kagamitang pampagtuturo at ng limitadong oras ng mga guro. Nalampasan ng mga guro ang mga suliraning ito sa pamamagitan ng malikhaing paggamit ng mga lokal na akda, karanasan, at pangyayari sa pamayanan, pati ng pakikipagtulungan sa kapwa guro at pamayanan. Nabuo ng mga guro ang kabatirang ang kontekstuwalisasyon ay isang mabisang paraan upang gawing patuloy at kasiya-siya ang pagtuturo ng panitikan, ngunit nangangailangan ito ng pagkamalikhain, kahandaan, at suporta ng paaralan. Sa kabuuan, ang kontekstuwalisasyon ay hindi lamang isang kahingian ng kurikulum kundi isang pedagohikal na tugon sa tunay na pangangailangan ng mga mag-aaral sa malalayong pamayanan.

5.2 Rekomendasyon

Sa liwanag ng mga natuklasan, inirerekomenda ang mga sumusunod: (1) Sa mga guro ng Filipino, patuloy na gamitin at paunlarin ang mga istratehiya ng kontekstuwalisasyon tulad ng paggamit ng lokal na akda at karanasan bilang lunsaran ng aralin, at ibahagi ang mga ito sa kapwa guro sa pamamagitan ng LAC. (2) Sa mga punongguro at tagapamahala, magtaguyod ng mga pagsasanay at maglaan ng oras at suporta para sa paglikha ng mga lokal na kagamitang pampagtuturo, kasama ang pangangalap at pagdodokumento ng mga kuwentong-bayan, alamat, at awit ng pamayanan. (3) Sa Kagawaran ng Edukasyon, bumuo ng mga nakalathalang koleksiyon ng lokal na panitikan ng Davao de Oro at

Rehiyon XI na maaaring gamitin ng mga guro sa buong dibisyon. (4) Sa mga mananaliksik, magsagawa ng mga katulad na pag-aaral sa ibang lugar at antas, at ng mga pag-aaral na susukat sa epekto ng kontekstuwalisasyon sa pagganap at saloobin ng mga mag-aaral sa panitikan.

Mga Sanggunian

[1] Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology, 3*(2), 77–101.
[2] Bruner, J. (1996). *The culture of education*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
[3] Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
[4] Department of Education. (2016). *K to 12 gabay pangkurikulum: Filipino (Baitang 1–10)*. Pasig City: Department of Education.
[5] Freire, P. (1970). *Pedagogy of the oppressed*. New York: Continuum.
[6] Gay, G. (2010). *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice* (2nd ed.). New York: Teachers College Press.
[7] Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field Methods, 18*(1), 59–82.
[8] Ladson-Billings, G. (1995). Toward a theory of culturally relevant pedagogy. *American Educational Research Journal, 32*(3), 465–491.
[9] Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage.
[10] Mazzeo, C., Rab, S. Y., & Alssid, J. L. (2003). *Building bridges to college and careers: Contextualized basic skills programs in community colleges*. Brooklyn, NY: Workforce Strategy Center.
[11] Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
[12] Palinkas, L. A., Horwitz, S. M., Green, C. A., Wisdom, J. P., Duan, N., & Hoagwood, K. (2015). Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research, 42*(5), 533–544.
[13] Perin, D. (2011). Facilitating student learning through contextualization: A review of evidence. *Community College Review, 39*(3), 268–295.
[14] Republic of the Philippines. (2013). *Republic Act No. 10533: Enhanced Basic Education Act of 2013*. Manila: Official Gazette.
[15] Rosenblatt, L. M. (1978). *The reader, the text, the poem: The transactional theory of the literary work*. Carbondale, IL: Southern Illinois University Press.
[16] Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.